

Foto: © Tatyana Gladskikh / Dreamstime.com

■ **PENĚŽITÁ POMOC V MATEŘSTVÍ**

■ **RODIČOVSKÝ PŘÍSPĚVEK**

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

Úřad práce ČR

OBSAH

I. PENĚŽITÁ POMOC V MATEŘSTVÍ (PPM)

I.1.	Co je peněžitá pomoc v mateřství (PPM)	2
I.2.	Nárok na PPM – dvě základní podmínky	2
I.3.	Zaměstnaní rodiče a nárok na PPM	2
I.4.	Podnikatelky (OSVČ) a nárok na PPM	3
I.5.	Studentky a nárok na PPM	3
I.6.	Nezaměstnaní v evidenci ÚP ČR a nárok na PPM	4
I.7.	Ukončení pracovního poměru v době těhotenství – ochranná lhůta	4
I.8.	Zaměstnanci činní na základě dohody o provedení práce (DPP) a PPM	4
I.9.	Cizí státní příslušníci a nárok na PPM	4
I.10.	Otec dítěte/manžel a nárok na PPM	5
I.11.	Matka na rodičovské dovolené a nástup na PPM s dalším dítětem	5

II. NÁSTUP NA PENĚŽITOU POMOC V MATEŘSTVÍ

II.1.	Nástup na PPM	6
II.2.	Doklady potřebné pro vyplácení PPM	6
II.3.	Způsob výplaty PPM	7
II.4.	Tiskopis potřebný ke konci pobírání PPM	7
II.5.	Možnost přivýdělků, brigády při pobírání PPM	7

III. VÝPOČET PENĚŽITÉ POMOCI V MATEŘSTVÍ

III.1.	Výpočet PPM	8
--------	-------------------	---

IV. VYROVNÁVACÍ PŘÍSPĚVEK V TĚHOTENSTVÍ A MATEŘSTVÍ (VPTM)

IV.1.	Co je VPTM	8
IV.2.	Nárok na VPTM a jeho výše	9
IV.3.	Doba poskytování VPTM	9
IV.4.	Doklady nutné k žádosti o VPTM	9

V. RIZIKOVÉ TĚHOTENSTVÍ

V.1.	Rizikové těhotenství	9
------	----------------------------	---

VI. RODIČOVSKÝ PŘÍSPĚVEK (RP)

VI.1.	Lhůta pro podání žádosti o RP	10
VI.2.	Potřebné doklady	10
VI.3.	Celodenní péče o dítě jako podmínka	10
VI.4.	Varianty jsou možné	10
VI.5.	Narození dalšího dítěte	11
VI.6.	Rodičovský příspěvek v případě pěstounské péče	11
VI.7.	Rodičovský příspěvek v případě adopce	11
VI.8.	Rodičovský příspěvek a cizinci/občané EU	12

I. PENĚŽITÁ POMOC V MATEŘSTVÍ (PPM)

I.1. Co je peněžitá pomoc v mateřství (PPM)

Peněžitá pomoc v mateřství (PPM) je finanční dávka ze systému nemocenského pojištění. Poskytuje se v zásadě prvních šest měsíců péče o dítě resp. o děti. Peněžitou pomoc v mateřství vyplácí správa sociálního zabezpečení (OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno). Mezi rodiči se vžil označení této dávky jako mateřská – podle mateřské dovolené, na kterou se odchází ze zaměstnání.

Na mateřskou dovolenou, kdy se pobírá PPM, navazuje rodičovská dovolená. Po tuto dobu rodiče pobírají rodičovský příspěvek (RP) – dávku státní sociální podpory, kterou vyplácí Úřad práce ČR (ÚP ČR). Peněžitá pomoc v mateřství a rodičovský příspěvek jsou tedy dvě odlišné dávky s rozdílnými podmínkami nároku vyplácené různými úřady.

Foto: © Šárka Bendová

I.2. Nárok na PPM – dvě základní podmínky

Nárok na PPM vzniká pouze za splnění dvou daných podmínek. Žadatel o peněžitou pomoc v mateřství musí být v době nástupu na ni nemocensky pojištěn, nebo musí trvat ochranná lhůta ze skončeného nemocenského pojištění. K tomu musí splňovat druhou, specifickou podmínku – být nemocensky pojištěn minimálně 270 dnů v posledních dvou letech před nástupem na PPM (to je zhruba 9 měsíců nemocenského pojištění v rozložení dvou let). Tato podmínka nemusí být splněna jen u jednoho zaměstnavatele. V období dvou let lze sčítat dny z různých pojištění (zaměstnání).

I.3. Zaměstnání rodiče a nárok na PPM

Zaměstnanci jsou automaticky ze zákona nemocensky pojištěni. Pro nárok na PPM platí již zmíněné podmínky: nemocenské pojištění alespoň 270 kalendářních dnů v posledních dvou letech přede dnem nástupu na peněžitou pomoc v mateřství (lidově mateřskou) a zároveň v době nástupu.

Jestliže je žena v době nástupu na PPM účastna pojištění (je zaměstnaná), ale nesplňuje specifickou podmínku pojištění 270 kalendářních dnů za poslední dva roky před nástupem na PPM, pak její ošetřující lékař rozhodne o vzniku dočasné pracovní neschopnosti od počátku šestého týdne před očekávaným dnem porodu. Tuto dočasnou pracovní neschopnost lékař poté ukončí uplynutím šestého týdne po porodu (po šestinedělí).

I.4. Podnikatelky (OSVČ) a nárok na PPM

Maminky – podnikatelky, přesněji řečeno osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ), mají nárok na PPM, jen pokud si dobrovolně a po určitou dobu platí nemocenské pojištění. OSVČ musí splnit podmínku účasti na nemocenském pojištění osob samostatně výdělečně činných alespoň po dobu 180 dnů v období jednoho roku přede dnem nástupu na peněžitou pomoc v mateřství. Současně musí účast na nemocenském pojištění (ze zaměstnání nebo z podnikání) trvat alespoň 270 kalendářních dnů v posledních dvou letech přede dnem nástupu na PPM. Nástup na peněžitou pomoc v mateřství může nastat i z ochranné lhůty.

Foto: © Monkey Business Images / Dreamstime.com

I.5. Studentky a nárok na PPM

Studium se nepovažuje za dobu pojištění. Studentce, pokud by nastupovala na PPM v době studia, z tohoto důvodu nárok na dávku nevznikne. Ode dne porodu mají studentky nárok na rodičovský příspěvek, dávku státní sociální podpory, kterou vyplácí ÚP ČR. Proto je nutné obrátit se na příslušné kontaktní pracoviště ÚP ČR podle místa trvalého bydliště. Více kapitola VI., strana 10.

Doba studia se může započítat do pojištění jen v případě, kdy studentka úspěšně školu ukončí a poté nastoupí do zaměstnání, které jí založí účast na pojištění, ale v tomto zaměstnání ještě nesplní podmínku pojištění celých 270 dnů. Pak se pojištěnce do potřebných dnů započte i doba studia – pokud spadá do dvou

let přede dnem nástupu na PPM. Žena dokládá tuto dobu studia ověřenou kopií dokladu o jeho ukončení (např. maturitním vysvědčením, diplomem). Za těchto podmínek se studium dá započítat pro získání doby pojištění pro PPM i muži, který po úspěšně ukončeném studiu navazuje zaměstnáním. Dřívější dobu studia, na kterou nenavazuje zaměstnání, nelze započítat, byť by bylo úspěšně ukončeno.

I.6. Nezaměstnaní v evidenci ÚP ČR a nárok na PPM

Nezaměstnaní nárok na PPM nemají, protože nejsou nemocensky pojištěni. Ode dne porodu ale mají nárok na rodičovský příspěvek – dávku státní sociální podpory. S žádostí o ni se musí obrátit na příslušné kontaktní pracoviště ÚP ČR podle místa trvalého bydliště.

Nárok na PPM by nezaměstnaným vznikl pouze v tzv. ochranné lhůtě ze skončeného zaměstnání, po splnění zákonem stanovených podmínek – viz bod I.7.

I.7. Ukončení pracovního poměru v době těhotenství – ochranná lhůta

Nárok na dávku PPM má i žena, které skončí zaměstnání (a tím i pojištění) v době těhotenství. Pro tyto případy existuje tzv. ochranná lhůta, která činí 180 kalendářních dnů ode dne zániku pojištění. Pokud pojištění trvalo kratší dobu, bude ochranná lhůta jen tolik kalendářních dnů, kolik dnů pojištění trvalo. Pokud např. pojištění trvalo 3 měsíce, činí ochranná lhůta 3 měsíce.

Pokud žena otěhotní až po skončení zaměstnání, činí ochranná lhůta pouze 7 kalendářních dnů.

I.8. Zaměstnanci činní na základě dohody o provedení práce (DPP) a PPM

Tento typ pracovního vztahu nárok na čerpání PPM zakládá, pokud zúčtovaný měsíční příjem přesahuje částku 10 000 Kč a jsou splněny ostatní podmínky nároku na PPM. Z dohody o provedení práce ale neplyne ochranná lhůta. Pokud je zúčtovaný měsíční příjem maximálně 10 000 Kč, nevznikne nemocenské pojištění a ode dne porodu ženě vzniká nárok na rodičovský příspěvek. S žádostí o něj se musí obrátit na příslušné kontaktní pracoviště ÚP ČR podle místa trvalého bydliště. Více kapitola VI., strana 10.

I.9. Cizí státní příslušníci a nárok na PPM

Pravidlo je jednoduché. Stát, kterému se platí pojištění, pak podle svých pravidel vyplácí peněžité dávky v mateřství. Pokud si tedy cizinec platí v ČR pojištění, je českým pojištěncem a dávky PPM mu náleží podle našich právních předpisů – viz body výše. Pokud je cizí státní příslušník zahraničním zaměstnancem (jeho zaměstnavatel má sídlo mimo EU a s touto zemí nemá

ČR uzavřenou smlouvou o sociálním zabezpečení), pro nárok na čerpání dávky PPM mu nestačí pouze dobrovolná účast na nemocenském pojištění, ale musí být i důchodově pojištěn.

I.10. Otec dítěte/manžel a nárok na PPM

Kromě prvních 6 týdnů po porodu, kdy peněžitá pomoc v mateřství náleží výhradně matce, má na PPM nárok i otec dítěte nebo manžel ženy, která dítě porodila. Musí ovšem splňovat stejné podmínky pojištění jako žena, která porodila (účast na pojištění v době nástupu na PPM, 270 dní účasti na pojištění v posledních dvou letech před nástupem na PPM). Navíc musí se ženou/matkou uzavřít písemnou dohodu, že bude o dítě pečovat. V dohodě se uvede den, od něhož bude otec o dítě pečovat, den porodu a podpis matky, který je třeba úředně ověřit (lze přímo na OSSZ). K dohodě je třeba připojit ještě tiskopis „Žádost o peněžitou pomoc v mateřství při převzetí dítěte do péče“, který je k dispozici na každé OSSZ nebo na webu ČSSZ.

Foto: © Valua Vitaly / Dreamstime.com

Nastoupit na PPM místo ženy může muž nejdříve po šestinedělí ženy, která porodila, tj. od začátku 7. týdne po porodu dítěte a na dobu nejméně 7 dní po sobě jdoucích. PPM se muži poskytuje nejdéle 22 týdnů/ 31 týdnů (u dvojčat a více dětí). Do nich se započítává doba, kdy případně pobírala PPM matka, kromě prvních 6 týdnů po porodu, kdy PPM náleží výhradně matce. Ochranná lhůta pro PPM u mužů činí jen 7 kalendářních dnů po skončení zaměstnání, u OSVČ po zániku účasti na nemocenském pojištění.

I.11. Matka na rodičovské dovolené a nástup na PPM s dalším dítětem

Pokud je matka na rodičovské dovolené s prvním dítětem do 4 let jeho věku a má platnou pracovní smlouvu, ze které jí vznikl nárok na první PPM, vznikne jí nárok na peněžitou pomoc v mateřství i v souvislosti s dalším těhotenstvím. Nově se zjišťuje i denní vyměřovací základ (DVZ) pro výpočet dávky. Pokud k ná-

stupu na PPM dojde do 4 let věku předchozího dítěte, porovná se nově zjištěný DVZ s DVZ, který byl použit pro výpočet předchozí PPM. Pro stanovení nové peněžitě pomoci v mateřství se použije vyšší denní vyměřovací základ.

V případě, že mamince pracovní poměr skončil během čerpání rodičovské dovolené (smlouva na dobu určitou) a nový pracovní poměr ještě nenavázala, není ani nemocensky pojištěna. Na PPM tudíž nedosáhne, ale má nárok na rodičovský příspěvek ode dne porodu mladšího dítěte (více kapitola VI., strana 10).

Pokud maminka získala nový pracovní poměr během rodičovské dovolené s prvním dítětem, musí se vzít v úvahu ještě skutečnost, že pro nárok na peněžitou pomoc v mateřství kromě splnění obecné podmínky (tj. účast na pojištění v době trvání zaměstnání nebo v ochranné lhůtě) je nutné splnit ještě specifickou podmínku, kterou je účast na nemocenském pojištění po dobu 270 kalendářních dnů v posledních dvou letech před nástupem na PPM.

II. NÁSTUP NA PENĚŽITOU POMOC V MATEŘSTVÍ

II.1. Nástup na PPM

Doba poskytování PPM je 28 týdnů (resp. 37 týdnů, pokud žena porodí dvojčata nebo více dětí). Na PPM může maminka nastoupit 8–6 týdnů před očekávaným dnem porodu – termín nástupu na PPM si v tomto rozmezí určí sama. (Pokud nenastoupí nebo si neurčí takový den nástupu, počítá se za něj první den 6. týdne před očekávaným dnem porodu). Pokud by žena chtěla pracovat až do dne porodu, měla by vědět, že může, ale podpůrná doba se jí od 6. týdne před plánovaným porodem počítá, s tím, že za dny, kdy žena pracuje, nemá nárok na dávku PPM.

Po uplynutí doby poskytování peněžitě pomoci v mateřství ČSSZ vyplácení dávky ukončí. Při její poslední výplatě je na složence (pokud dávka chodí poštou) či ve zprávě pro příjemce (při bankovním převodu dávky) uvedena informace: *zánik nároku na dávku dne xx.xx.yyyy*. Více bod II.4.

Je důležité vědět, že maminka/otec si pak musí požádat o navazující dávku státní sociální podpory, o rodičovský příspěvek. Tu vyplácí a žádosti vyřizuje pouze ÚP ČR. Více kapitola VI., strana 10.

II.2. Doklady potřebné pro vyplácení PPM

Zaměstnanci

Těhotná žena nebo žena, která porodila, požádá o dávku prostřednictvím tiskopisu „Žádost o peněžitou pomoc v mateřství“. Ten jí vydá ošetřující lékař-gynekolog, u něhož je v předporodní péči. Lékař potvrdí v části A předpokládaný den porodu a žena

vyplní požadované údaje v části B a tuto předá svému zaměstnavateli. Na základě žádosti o PPM zaměstnavatel poskytuje ženě mateřskou dovolenou.

O dávku peněžitě pomoci v mateřství lze žádat zpětně až 3 roky.

OSVČ a zahraniční zaměstnanci

Tiskopis „Žádost o peněžitou pomoc v mateřství“ předávají maminky-podnikatelky a zahraniční zaměstnanci přímo příslušné OOSZ/PSSZ/MSSZ Brno. V žádosti se mj. musí vyplnit, kdy naposledy žadatelka před nástupem na PPM vykonávala výdělečnou činnost. I OSVČ může o dávku žádat až 3 roky zpětně.

II.3. Způsob výplaty PPM

Zákonná lhůta zpracování žádosti o dávku PPM je do jednoho měsíce od data, kdy OSSZ obdrží kompletní doklady potřebné k výplatě dávky. Po uplatnění nároku a splnění všech podmínek na výplatu dávky, vyplácí PPM příslušná OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno automaticky. Výplata PPM se provádí na bankovní účet nebo složenkou na adresu, na níž si žadatelka přeje PPM vyplácet. Jakékoliv změny, které by mohly mít vliv na výplatu peněžitě pomoci v mateřství nebo na zánik nároku na PPM (např. svěření dítěte do péče jiné osoby či do ústavní péče, vystřídání se v péči o dítě, nástup do zaměstnání apod.) se musí ohlásit na OSSZ do 8 dnů ode dne, kdy se příjemce dávky o těchto skutečnostech dozvěděl.

II.4. Tiskopis potřebný ke konci pobírání PPM

Blíží-li se konec pobírání PPM, je třeba nechat si potvrdit tiskopis „Potvrzení o nároku na dávky ovlivňující nárok a výši rodičovského příspěvku“.

Tiskopis potvrzuje okresní správa sociálního zabezpečení, která vyplácela PPM. Stačí jej zaslat poštou na příslušnou OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno, ta tiskopis potvrdí a zašle jej zpět. Potvrzený tiskopis se předává příslušnému kontaktnímu pracovišti ÚP ČR, aby mohl navázat výplatou rodičovského příspěvku.

II.5. Možnost přivýdělků, brigády při pobírání PPM

Maminky-zaměstnankyně mohou pracovat a zároveň pobírat PPM v případě, že jde o jiné zaměstnání, než ze kterého se jim PPM vyplácí.

Maminky-podnikatelky (OSVČ), které uplatňují nárok na PPM z nemocenského pojištění OSVČ, nemusí v době pobírání PPM přerušovat nebo ukončovat činnost. Samostatnou výdělečnou činnost (SVČ) sice nesmí vykonávat osobně, ale mohou ji vykonávat prostřednictvím svých zaměstnanců nebo spolupracujících osob. Např. chod prodejny zajišťují pouze prodavačky apod.. Výkon SVČ není nutno přerušovat ani v případě přivýdělků z titulu zaměstnance.

III. VÝPOČET PENĚŽITÉ POMOCI V MATEŘSTVÍ

III.1. Výpočet PPM

Výše peněžité pomoci v mateřství činí za kalendářní den 70 % denního vyměřovacího základu (DVZ). DVZ se zjistí následovně: příjem zpravidla z období 12 kalendářních měsíců před kalendářním měsícem, ve kterém zaměstnankyně (OSVČ) nastoupila na PPM, se dělí počtem „započitatelných“ kalendářních dnů připadajících na toto rozhodné období. Takto stanovený průměrný denní příjem podléhá redukci. Částka do první redukční hranice se počítá 100 %, z částky nad první redukční hranici do druhé redukční hranice se počítá 60 %, z částky nad druhou redukční hranici do třetí redukční hranice se počítá 30 %, k částce nad třetí redukční hranici se nepřihlíží. Pro výpočet lze využít jednoduchou kalkulačku – viz www.mpsv.cz.

IV. VYROVNÁVACÍ PŘÍSPĚVEK V TĚHOTENSTVÍ A MATEŘSTVÍ (VPTM)

IV.1. Co je VPTM

Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství je dávka poskytovaná ženám, které byly kvůli těhotenství či mateřství (do 9. měsíce po porodu) převedeny na jinou práci a v souvislosti s tímto převedením došlo k poklesu jejich započitatelného příjmu. Smyslem VPTM je vyrovnání rozdílu v příjmu před převedením a po převedení na jiné zaměstnání. Pokud by došlo k poklesu příjmu vlastním zaviněním, např. tak, že si zaměstnankyně sama sníží pracovní úvazek, pak se nejedná o situaci, kdy by zaměstnankyni byl poskytován VPTM.

Foto: © Yarruta / Dreamstime.com

IV.2. Nárok na VPTM a jeho výše

Základní podmínkou nároku na tuto dávku je dočasné převedení těhotné zaměstnankyně na jinou práci z důvodu, že práce, kterou dosud vykonávala, je těhotným ženám zakázána nebo podle ošetřujícího lékaře taková práce ohrožuje její těhotenství. Dále jsou chráněny ženy, které jsou do konce devátého měsíce po porodu převedeny na jinou práci a zaměstnankyně, které kojí a jsou proto převedeny na jinou práci. Výše VPTM je rozdílem mezi denním vyměřovacím základem pro účely zákona o nemocenském pojištění zjištěným ke dni převedení a průměrem jejich započitatelných příjmů připadajících na jeden kalendářní den po převedení.

Na vyrovnávací příspěvek **nemají nárok** ženy pracující na základě dohody o pracovní činnosti (DPČ), dohody o provedení práce (DPP), při zaměstnání malého rozsahu, OSVČ a zahraniční zaměstnanci. Pobírat ho nemohou ani dobrovolné pracovnice pečovatelské služby a členky kolektivních orgánů právnických osob, které jsou účastny pojištění.

IV.3. Doba poskytování VPTM

Příspěvek se poskytuje za kalendářní dny, v nichž trvalo převedení na jinou práci, nejdéle do začátku 6. týdne před očekávaným dnem porodu.

Po porodu se vyrovnávací příspěvek ženě poskytuje do konce 9. měsíce. U žen, které kojí, pak VPTM poskytuje po celou dobu kojení – jsou-li kvůli tomu převedené na jinou práci.

IV.4. Doklady nutné k žádosti o VPTM

Pro nárok na tuto dávku je nutný tiskopis „Žádost o vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství“. Ten ženě vydá ošetřující lékař nebo gynekolog, v jehož péči je po dobu těhotenství a mateřství. Zaměstnankyně tiskopis vyplní v části D a po převedení na jinou činnost jej předá svému zaměstnavateli.

V. RIZIKOVÉ TĚHOTENSTVÍ

V. 1. Rizikové těhotenství

Pokud ošetřující lékař rozhodne o dočasné pracovní neschopnosti z důvodu těhotenství, vzniká nárok na nemocenské. Jestliže pojištěnce vzniká nárok na PPM (splňuje výše uvedené podmínky), dočasnou pracovní neschopnost lékař ukončí nejpozději k počátku 6. týdne před očekávaným dnem porodu, kdy pojištěnka nastoupí na PPM, jestliže nenastoupila již dříve.

VI. RODIČOVSKÝ PŘÍSPĚVEK

Poté, co skončí výplata peněžité pomoci v mateřství, přichází na řadu rodičovský příspěvek (RP). V případě, že jste na mateřskou neměla nárok, budete dostávat rodičovský příspěvek ode dne narození dítěte. Dávku vyplácí Úřad práce ČR (ÚP ČR) a je tedy třeba, abyste se dostavila na Odbor státní sociální podpory příslušného kontaktního pracoviště ÚP ČR dle místa trvalého bydliště a o příspěvek si zažádala. Dostávat ho budete vždy jen na nejmladší dítě v rodině.

VI.1. Lhůta pro podání žádosti o RP

O dávku můžete žádat až tři měsíce zpětně od data, kdy Vám na ni vznikl nárok – nemusíte tedy spěchat. V klidu si dejte po porodu své věci do pořádku a pak vyrazte na ÚP ČR.

VI.2. Potřebné doklady

K podání žádosti potřebujete rodný list dítěte, průkazy totožnosti obou rodičů a potvrzení od ČSSZ o nároku na dávku, která ovlivňuje nárok a výši rodičovského příspěvku. Jestliže nemůžete žádost o dávku podat na ÚP ČR osobně, můžete vyslat i otce miminka, pokud je v rodném listě uveden. Pak stačí vyplnit „Žádost o rodičovský příspěvek“ a nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, za který dávka náleží Vám začne ÚP ČR vyplácet RP, a to buď na účet nebo poštovním poukazem.

VI.3. Celodenní péče o dítě jako podmínka

Váš nárok na rodičovský příspěvek neovlivňuje to, zda pracujete. Podstatné je, že musíte, jakožto rodič, který dávku pobírá, zajistit řádnou a celodenní péči o dítě. V praxi můžete dítě svěřit třeba babičce, najmout si chůvu nebo využít předškolních zařízení. Pokud se rozhodnete pro jesle či školku u dítěte mladšího dvou let, pak doba, kterou tam stráví, nesmí přesáhnout 46 hodin měsíčně. Dítě může navštěvovat léčebně rehabilitační zařízení nebo jesle, mateřskou školu nebo obdobné zařízení pro zdravotně postižené předškolní děti v rozsahu nepřevyšujícím 4 hodiny denně. Pro předškolní děti se zdravotním postižením se tato doba prodlužuje na max. 6 hodin denně. Při splnění těchto podmínek můžete dále pracovat i na hlavní pracovní poměr, či bez omezení podnikat.

VI.4. Varianty jsou možné

V případě, že jste si před porodem neplatila Vy ani otec dítěte nemocenské pojištění, pak máte jen jednu variantu výplaty rodičovského příspěvku – budete ho dostávat do 4 let věku dítěte, přičemž do jeho 9 měsíců to bude ve výši 7 600 Kč měsíčně a po zbytek doby pak 3 800 Kč.

Pokud jste si nemocenské pojištění hradila Vy nebo otec dítěte, pak si můžete sama zvolit výši příspěvku, a to podle výše DVZ ke dni narození dítěte. Výše měsíčního příspěvku nesmí překročit 70 % 30ti násobku DVZ rodiče. Zvolená výše příspěvku činí maximálně 11 500 Kč, minimálně 50 Kč měsíčně. Své rozhodnutí o výši i době čerpání rodičovského příspěvku můžete každé tři měsíce měnit. Tak, jak Vám to zrovna nejvíce vyhovuje. Maximální celková částka, kterou během rodičovské můžete dostat, je pro všechny stejná – 220 000 Kč. Minimální doba pro čerpání dávky je 19 měsíců, maximální 4 roky. Při každé změně se od částky 220 000 Kč odečte už vyplacený obnos a zbytek se rozdělí na příslušný počet zbývajících měsíců. Po podání žádosti nastane změna od následujícího měsíce.

VI.5. Narození dalšího dítěte

Pokud budete nastupovat na druhou mateřskou dříve, než dočerpáte rodičovský příspěvek, a nestačila byste tedy vyčerpat celých 220 000 Kč rodičovského příspěvku na první dítě v původním rozložení, můžete včas, už v době otěhotnění, změnit výši čerpané částky a vybrat tak „rychleji“ celý obnos v rámci rodičovského příspěvku na základě doloženého denního vyměřovacího základu.

Nestačí-li DVZ ani jednoho z rodičů pro navýšení, nevyčerpaná část rodičovského příspěvku zůstává státu a nelze ji vymáhat.

Foto: © Arne9001 / Dreamstime.com

VI.6. Rodičovský příspěvek v případě pěstounské péče

Nárok na rodičovský příspěvek vzniká od data nabytí právní moci rozhodnutí soudu o svěřeni dítěte do pěstounské péče, do pěstounské péče na přechodnou dobu a svěřeni dítěte do předpěstounské péče zájemci o pěstounskou péči.

VI.7. Rodičovský příspěvek v případě adopce

Nárok na rodičovský příspěvek vzniká od data nabytí právní moci rozhodnutí soudu o osvojení dítěte, předání dítěte do péče budoucího osvojitele a předání dítěte osvojiteli do péče před osvojením.

VI.8. Rodičovský příspěvek a cizinci/občané EU

Cizinci mimo zemí EU musí pro nárok na rodičovský příspěvek splňovat stejné zákonem stanovené podmínky jako občané ČR. Podmínka trvalého pobytu je u těchto občanů splněna po uplynutí doby 365 dní ode dne hlášení na území ČR. Občané EU podléhají Nařízením EU č. 987/2009 a 883/2004. V praxi to tedy znamená, že tuto dávku jim vyplácí ta členská země, ve které naposledy odváděli sociální pojištění. Kompetentní stát k výplatě se stanoví na základě výdělečné činnosti obou rodičů, popř. na základě bydliště dítěte.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
MSSZ Brno	Městská správa sociálního zabezpečení
PSSZ	Pražská správa sociálního zabezpečení
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
SVČ	samostatná výdělečná činnost
PPM	peněžitá pomoc v mateřství
VPTM	vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství
DVZ	denní vyměřovací základ
ÚP ČR	Úřad práce ČR
RD	Rodičovská dovolená
RP	Rodičovský příspěvek
EU	Evropská unie

PENĚŽITÁ POMOC V MATEŘSTVÍ A RODIČOVSKÝ PŘÍSPĚVEK

Účelová publikace.
Není určena k prodeji na knižním trhu.

Vydal:
ÚP ČR a ČSSZ ve spolupráci se sítí EURES ČR, za přispění Evropské komise

Foto na obálce: © Tatyana Gladskikh / Dreamstime.com

Vydání 1.
Rok a měsíc vydání: prosinec 2014

ISBN: 978-80-87039-37-3

www.uradprace.cz
www.eures.cz
www.eures.europa.eu
www.cssz.cz

Vydal ÚP ČR a ČSSZ
ve spolupráci se sítí
EURES ČR, za přispění
Evropské komise.

ISBN: 978-80-87039-37-3

